

"سازمان نظام مهندسی پزشکی"؛ نیازی جدی برای بهداشت مردم

که نظام مهندسی پزشکی مانند نظام پزشکی دچار روزمرگی نشود و سرسختانه برای بهداشت و تندرستی مردم گام‌های مهمی بردارد.

برپایه گفته‌ی عضو هیات موسس و هیات مدیره انجمن صنفی متخصصین تجهیزات پزشکی کشور: "برای ساماندهی فرآورده‌های پزشکی، نیاز به سازمانی است توانمند با دانش پایش صنعت در زمینه‌ی کالاهای پزشکی و قدرت رتبه‌بندی مهندسان پزشکی برای نظارت بر کیفیت تجهیزات پزشکی تولیدی و وارداتی و ارزیابی و نظارت بر نگهداری این تجهیزات در مراکز تشخیصی و درمانی."

طرح "سازمان نظام مهندسی پزشکی" هم اکنون به مجلس رسیده است. طرحی که بیش از یک دهه، انجمن صنفی متخصصین تجهیزات پزشکی کشور پیگیر آن بودند. نیاز به گفتن دوباره نیست که بهره‌وری از پتانسیل نیروهای متخصص در هر رشته برای ساماندهی خدمات همان حوزه در دنیا، باید بهره‌جست. از تولید و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی گرفته، تا کنترل کیفی و کالیبراسیون دستگاه‌های مراکز مختلف درمانی در سطح کشور و به عبارتی صفر تا صد مدیریت تجهیزات، همه و همه جزو فعالیت‌های کارشناسان تجهیزات پزشکی یا همان مهندسان پزشکی بشمار می‌آید. از سویی بیش از یک سوم سرمایه هر مرکز درمانی را تجهیزات پزشکی تشکیل می‌دهد و با ندیده گرفتن این تجهیزات، خدمات چندانی در حوزه پیشگیری، تشخیص و درمان بیماری‌ها قابل ارائه نیست. برهمگان پوشیده نیست جستار نظارت بر کیفیت فرآورده‌ها در هر صنفی، از مهمترین اقدامات بشمار می‌آید. همچنین بحث ارتقا سطح علمی کارشناسان تجهیزات پزشکی و رتبه‌بندی آنها نیز از خویشتکاری‌های بایسته‌ی این نهاد است. بهره‌وری وجود سازمانی شایسته برای افزایش قانونمندی و دیده‌بانی بیشتر بر کار کارشناسان تجهیزات و کیفیت فرآورده‌های پزشکی، نه تنها یک نیاز بلکه اجباری است گریز ناپذیر.

در پهنه‌ی زمین بیشتر پیشوران دارای انجمن‌ها و سازمان‌هایی هستند که خویشتکاری آنها بهینه‌سازی ساختار اندامان خود هستند. در کشور ما نیز کمابیش چنین می‌نماید. گرچه با رخنه و راه‌یابی کارگزاران دولتی و نهادهای وابسته در بیشترین انجمن‌های صنفی تنها یک کالبد بی‌روان از آنها مانده است.

ده‌ها سال است که صنعت سامانه‌های پزشکی چهره پزشکی را یکسره دگرگون کرده و ابزارها و دستگاه الکترونیکی، پزشکی مولکولی و فیزیک اتمی جایگزین قرع و انبیب شده است. بی‌گمان در این دگرگونی و پیشرفت نقش مهندسان پزشکی بسیار برجسته است.

دانش مهندسی پزشکی در ایران همانند دیگر کشورهای جهان دارای پیشینه‌ای کهن است، اما پیشرفت دانش مهندسی پزشکی در ایران، بیشتر در پنجاه سال گذشته بوده است. برپایه سازمان‌های مهندسی پزشکی در جهان پیشینه‌ی بیش از یکصد سال دارد. اما رویداد برجسته این پدیده در سال ۱۹۵۹ بود که گروهی از مهندسان پزشکی، فیزیکدانان و پزشکان در دومین کنفرانس جهانی مهندسی پزشکی و بیولوژیکی، در ساختمان یونسکو، پاریس، فرانسه یکدیگر را ملاقات کردند تا سازمانی تحت عنوان فدراسیون بین‌المللی الکترونیک پزشکی و مهندسی بیولوژیکی ایجاد کنند.

بهر روی پدید آوردن یک سازمانی برای دیده‌بانی بر همه‌ی ریز و درشت دستاوردهای رشته‌ی مهندسی پزشکی برای کمک به بهینه‌سازی بهداشت مردم، نیازی گریز ناپذیر است. اما چگونه می‌توانیم چنین سازمان نظامی را بوجود بیاوریم؟ در کشورهای پیشرفته صنعتی، سرمایه‌گذاری‌ها از پشتیبانی سه‌قوه کشوری بهره‌مند است و نبود نظام مهندسی پزشکی هیچ آسیبی به آنها نمی‌رساند. اما شرکت‌های پزشکی کشور ما که شوربختانه در سایه‌ی بهانه‌های گوناگون که استکبار جهانی فراهم می‌کند، همانند تحریم‌ها و نوسانات‌های ارزی، شاید نه نظام مهندسی و نه فروشندگان که بیشترشان نیز دارای پشتوانه‌های گوناگونی هستند، پاسخگوی شایسته و بایسته‌ای نیستند. اما همچنان امیدواریم